

NIEUWE TIJDEN OPLOSSINGEN

Door Saskia Baardman

De crisis, de milieuproblematiek en zorgen over pensioenen stimuleren een internationale herbezinning over de aard van ondernemerschap. Wat voor soort organisatie en leiderschap vergt deze nieuwe tijd? Paul de Blot, hoogleraar Business Spiritualiteit Universiteit Nyenrode, en twee Nederlandse bedrijven laten zien waar het heen moet.

Tijdens een Masterclass voor JCI-leden vertelt Paul de Blot dat veel mensen niet meer op hun innerlijke zekerheid vertrouwen. Mensen en organisaties

varen veelal op ratio en houden het hart stil. De Blot stelt onder meer dat controle geen doel op zich moet zijn. De aandacht richt zich dan op fouten. Stressverschijnselen steken al vroeg de kop op en nemen energie weg. Die energie, je idealisme en inspiratie ofwel je bezieling schuilen in onze geest. En die geest gebruiken we nauwelijks. Als je je werk leuk vindt, word je ook niet moe.

Dus wat is nodig om je organisatiedoelen te bereiken? 'Kenniss, deskundigheid, krachtige samenwerking en een visie', zegt De Blot. 'Die visie ontstaat vanuit bezieling. Zonder deze elementen gaat een bedrijf vroeg of laat ten onder, zoals ABN Amro. Bij het opknippen van dit bedrijf is de ziel eruit gesneden'. Deze visie geeft aanleiding om in gesprek te gaan met organisaties in de praktijk. BDO en &samhoud geven hun kijk hierop.

Medewerkers niet naar de concurrent
Sinds 2000 werkt Jan Vlaanderen als partner bij BDO, het vijfde accountants- en advieskantoor van de wereld. Hij heeft 25 collega's onder zich. 'BDO staat voor

vrij ondernemen: de klant onderneemt, terwijl wij ons bezighouden met het lastige cijferwerk. Wij geloven in een band opbouwen met klanten vanuit onze betrokkenheid. Ieder mag dat op zijn of haar eigen manier invullen.' Hij ervaart BDO als een inspirerend en informeel bedrijf met korte lijnen en oog voor werk-privé balans. 'Medewerkers hebben wel hun eigen verantwoordelijkheid hierin te nemen. Tegelijkertijd snijden we tijdens de periodieke coachingsgesprekken dit soort onderwerpen ook aan. Die zorg voor onze medewerkers werkt motiverend. Als ze bij ons weggaan, zijn ze eerder het vak zat, niet BDO.'

Ook Salem Samhoud geeft aan dat hun mensen niet naar de concurrent gaan. Hij is de oprichter van adviesbureau &samhoud dat ondernemingen bij verandertrajecten adviseert door mensen in organisaties te leren hoe ze zelf moeten veranderen. 'Als ze al weggaan, blijkt hun authenticiteit bij een ander vak te liggen'. &samhoud stimuleert het ontwikkelen van je eigen authenticiteit. 'Zo zijn we gezamenlijk bij de inauguratie van Obama geweest. Daarnaast stellen we hen in de gelegenheid om de tocht naar Santiago de Compostella af te leggen.' De kernwaarden van &samhoud zijn dan ook intensiteit, vriendschap en authenticiteit. De intensiteit vraagt een enorme drive van de medewerker om het beste uit zichzelf en anderen te halen. Voor slechts enkele medewerkers blijkt de intensiteit toch te zwaar te zijn en gaan om die reden weg. 'We hebben eerder de rust te managen, dan dat men niet hard genoeg wil werken', aldus Samhoud.

'LEIDERSCHAP IS ANDEREN VOORUIT HELPEN WAAR JE KUNT. TEGELIJKERTIJD FUNGEER JE ALS SPIEGEL WANNEER GEDRAG NIET OVEREEN KOMT MET DE GEDANE BELOFTE'

Great place to work

Het geheim van het winnen van de 'Great place to work' award door &samhoud drie jaar op rij in Nederland en dit jaar zelfs van Europa zit erin dat echt alles klopt. In hun missie spelen verbinding en inspiratie een belangrijke rol. Zo heeft hun wereldwijde actie met 'de bal van verbinding', waarbij ze gratis blauwe ballen verspreiden, veel warme reacties losgemaakt. Ook hiermee wil Samhoud aan een betere wereld bijdragen door op te roepen met elkaar in verbinding te gaan leven. 'Deze actie heeft zichtbaar gemaakt wat speelt in de samenleving en raakt een onderstroom'.

Leiderschap van binnenuit

Om volgend op de missie, visie en strategie uit te voeren, is leiderschap nodig. Paul de Blot zegt hierover: 'Het beste leiderschap komt van binnenuit. Er is niet één vaste leider, dat is situationeel ingegeven. Bij de bosjesmannen is de kok de leider wanneer er honger heerst en een oud vrouwtje die water vindt als men dorst heeft.' In de westerse samenleving geven BDO en &samhoud daar hun eigen invulling aan.

Zo oefent in het MT van Jan Vlaanderen ieder lid uit wat hij of zij het beste kan

en waar zijn of haar talent ligt. Jan springt slechts bij waar nodig. Zo kunnen de leden hun ruimte innemen op hun vakgebied en daarin de leider zijn. 'Maar als het een MT-lid niet lukt, dan hebben ze dat eerlijk bij mij aan te geven. Met deze manier van werken zijn wij eind 2009 binnen het MT gestart. Het werkt inspirerend en we kijken nu hoe we dit ook bij andere disciplines kunnen doorvoeren', aldus Jan. Salem geeft aan dat er een basis van gelijkwaardigheid heerst in hun organisatie. 'Leiderschap is anderen vooruit helpen waar je kunt. Tegelijkertijd fungeer je als spiegel wanneer gedrag niet overeen komt met de gedane belofte. Elkaar aanspreken is ook vriendschap. Iedere situatie vereist dus een ander soort leider'.

Geld als leider of volger

Paul de Blot wijst er tenslotte op dat veel bedrijven en ook de politiek een focus hebben op geld. Bezuinigen is hét thema voor herstel en succes. 'Puur symptoombestrijding. Want maakt geld geld? Mensen maken geld!'

Jan merkt op dat geld niet de belangrijkste drijfveer vormt bij zijn ambitieuze medewerkers. 'Het gaat om de bedrijfscultuur, het werk zelf, de uitda-

ging en de collega's. En ook in een moeilijker jaar blijven we investeren in onze mensen. Dat betaalt zich terug.'

Ook Salem geeft aan dat als je investeert in je mensen en klanten het geld vanzelf komt. 'Ik houd me helemaal niet bezig met geld. Dat staat niet centraal'. Hun focus op klanten uit zich in klanttevredenheidscijfer 9 of 10. De typisch Nederlandse consensus van genoeg nemen met een 6 of zelfs een 8 vindt hij niet goed genoeg. Perfectionistisch? 'Nee', zegt Salem, 'dit is vol gaan voor waar je een keuze voor maakt.'

Volgens De Blot ligt succes in je diepste verlangen. Als je daar contact mee maakt, ontstaat innerlijke vrede en ga je kansen zien. Dat maakt iemand succesvol en je vrienden helpen je daarbij. Een business spirituele slotconclusie.